

Ert dnr KN 2024/02514

Klimat- och näringslivsdepartementet
Regeringskansliet

Remissyttrande. Betänkandet Vindkraft i havet - En övergång till ett auktionssystem (SOU 2024:89)

Yttrande

Region Gotland har beretts möjlighet att lämna ett yttrande "Betänkandet Vindkraft i havet - En övergång till ett auktionssystem (SOU 2024:89)".

Sammanfattning

Regionstyrelsen instämmer i huvudsak i de redovisade bristerna i dagens tillståndprocesser för havsbaserad vindkraft och välkomnar betänkandets förslag om att införa ett auktionssystem. Samtidigt noterar regionstyrelsen att de ekonomiska förutsättningarna i ett auktionssystem måste vara tillräckligt fördelaktiga om anbud ska inkomma och att de områden som auktioneras ut behöver vara tillräckliga för att motivera utbyggnad av elnät och vätgasledningar.

Särskilda påpekanden

Kapitel 5. Regionstyrelsen ser inte att betänkandet i sig ger stöd för att ett auktionsförfarande kommer att etableras redan under 2026, då betänkandet lämnar flera frågor som kräver inriktningsbeslut eller fördjupade utredningar. Regionstyrelsen beklagar det avbräck för vindkraftsutvecklingen som detta innebär.

Regionstyrelsens bedömning är att inga av de befintliga projekten kommer att lämna in ansökningar före auktionssystemets införande, för att enligt betänkandets förslag beslutas på kommersiell grund enligt rådande beslutsordning. Det är förvånande att det i utredningens uppdrag inte tydligare ingått att ta fram djupare förslag på och rekommendationer för hur värdena i redan genomförda långt gångna projekteringar ska tas tillvara. Regionstyrelsens bedömer också att ett effektivt tillvaratagande av dessa resultat blir av värde för effektiviteten i kommande tillståndprocesser och att en övergångslösning tydligare bör innehålla vägar framåt för de som bedöms vara de mest lämpade av dessa projekt.

För att undvika totalt stopp för utbyggnaden av havsbaserad vindkraft, i väntan på att auktionssystemet införs, ger regionstyrelsen stöd för möjligheten att ge statlig prissäkring till de befintliga projekt som regeringen beviljar tillstånd under övergångstiden.

Kapitel 10. Regionstyrelsens bedömning är att betänkandets förslag kan behöva ytterligare fördjupas ifråga om förslag på de undersökningar inför en auktion, som kan göras av auktionsmyndigheten och sedan bekostas av anbudsgivarna, det är en del i slutsatsen att ett auktionssystem sannolikt inte införs undre 2026.

Kapitel 18. Regionstyrelsen står bakom förslaget i kap 18.4 att genomföra Artskyddsutredningens förslag om att tydliggöra genomförandet av livsmiljödirektivet och fågelskyddsdirektivet i Sveriges ekonomiska zon.

Till sist

Regionstyrelsen konstaterar att efter regeringens avslag av planerade vindkraftsparker i Östersjön är dessa områden borta ur såväl förslaget till nya havsplaner som ur detta betänkande. En målbild för Region Gotlands energiplanering är att något eller några områden där det gavs ett avslag 2024, ändå kommer att bedömas som lämpade för vindkraft, genom att den tekniska utvecklingen går framåt ifråga om att möjliggöra samexistens mellan vindkraft, artskyddet och det militära försvaret.

I betänkandet saknas förslag på hur en tidigare avslagen tillståndsansökan och de värden den representerar, kommer att bedömas i en auktion, vilket regionstyrelsen ser som en brist som bör åtgärdas inför slutliga beslut om kommande tillståndprocesser.

Regionstyrelsen

Meit Fohlin
Ordförande Regionstyrelsen

Stefan Hollmark
Regiondirektör